

A PROGRAM FOLYTATÁSA

A Kárpátok Alapítvány – Magyarország Határon innen és határon túl – Integráció és migráció a Kárpát-medencében programját a jövőben folytatja, és új elemekkel bővíti.

Céljaink:

• az eddig elért eredmények és jó gyakorlatok terjesztése további források bevonásával;

• folyamatos, tudományos igényű kutatások az integráció és migráció területén, pl. interetnikus konfliktusok és a migráció kapcsolatának vizsgálata, a „hazatérők” fogadásának példái, lehetőségei stb.;

• üzleti szféra megszólítása, cégek bevonása és érdekeltté tétele a hatékony együttműködések érdekében;

• a projekt célterületének kibővítése, a projekt nemzetközi szintre emelése;

• célcsoport bővítése, fiatalok bevonása;

• társadalmi tudatosság növelése;

• az integráció, migráció más problématerületekkel való párhuzamba állítása (környezetvédelem, társadalmi felelősségvállalás).

KÁRPÁTOK ALAPÍTVÁNY - MAGYARORSZÁG

A Kárpátok Alapítvány – Magyarország az öt, önálló jogi személyiséggel rendelkező Kárpátok Alapítványi Hálózat tagja, mely Lengyelország, Magyarország, Románia, Szlovákia és Ukrajna határ menti térségeiben pénzügyi és szakmai segítséget nyújtva támogatja a civil, az önkormányzati és az üzleti szektorok és helyi közösségek innovatív fejlesztési kezdeményezéseit.

A Kárpátok Alapítvány – Magyarország egy független non-profit civil szervezet, amelynek küldetése a Kárpátok régióban élő emberek életminőségének javítása, a régió társadalmi, gazdasági, etnikai, kulturális és környezeti értékeinek megőrzése és fenntartható fejlődésének elősegítése.

Az Alapítvány határokon átívelő regionális közösségi alapítványként működik, elsősorban a Kárpátok régió magyarországi területén – Borsod-Abaúj-Zemplén, Hajdú-Bihar, Heves, Jász-Nagykun-Szolnok, és Szabolcs-Szatmár-Bereg megye – működő nonprofit szervezetek és helyi önkormányzatok számára nyújt segítséget.

Bátorítja a nonprofit, állami és profitorientált szervezetek együttműködését, a határokon átívelő és interetnikus közeledéseket:

- közösség alapú vidékfejlesztési,
- humán-erőforrás-fejlesztési,
- kulturális és környezeti értékmegőrző,
- társadalmi kapcsolatokat fejlesztő programjaival és projektjeivel.

Célja a társadalmi tudatosság, szerepvállalás és összetartás; a regionális érték- és identitástudat erősítése.

A KÁRPÁTOK ALAPÍTVÁNY – MAGYARORSZÁG KURATÓRIUMA:

Köles Sándor – kuratóriumi elnök
Borsos Endre – kuratóriumi tag
Lőrinczi Csaba – kuratóriumi tag
Mátyás János – kuratóriumi tag

A KÁRPÁTOK ALAPÍTVÁNY – MAGYARORSZÁG MUNKATÁRSAI:

Bata Boglárka – ügyvezető igazgató
Csomós Beáta – programmenedzser
Magyar Anikó – programkoordinátor
Kelemen Roland – programkoordinátor
Babcsa Ivett – programasszisztens
Havasi Norbert – intézményi fejlesztési projektasszisztens
Tresó Dávid – programasszisztens
Juhász-Daragó Eszter – pénzügyi munkatárs
Lakatos Julietta – önkéntes programkoordinátor

ELÉRHETŐSÉGEK:

Kárpátok Alapítvány – Magyarország
a Kárpátok Alapítványi Hálózat tagja
3300 Eger, Mekksey u. 1.
Tel.: (36) 516 750
Fax: (36) 516 751
cfhu@cfoundation.org
www.karpatokalapitvany.hu
adószám: 18584642-1-10

bankszámlaszám: 10918001-00000004-70120008

FŐBB TÁMOGATÓINK ÉS PARTNEREINK:

Autonómia Alapítvány, Charles Stewart Mott Foundation, Demokratikus Jogok Fejlesztéséért Alapítvány, EGT és Norvég Finanszírozási Mechanizmus Iroda, Életfa Környezetvédő Szövetség, Heves Megyei Munkaügyi Központ (ÁFSZ), Heves Megyei Önkormányzata, Humán Erőforrás-fejlesztési Operatív Program, INNTEK Nonprofit Kft., ITD Hungary Nonprofit Zrt., Kárpátok Nemzetközi Alapítvány, Magyar Köztársaság Külügyminisztériuma, Magyar Telekom Nyrt., Miskolci Egyetem – BTK, Nemzeti Civil Alapprogram, Nyílt Társadalom Intézet, Országos Foglalkoztatási Közalapítvány, Ökotárs Alapítvány, Robey Family Foundation, RomNet Média Alapítvány, Társadalmi Megújulás Operatív Program, Társadalmi Nemek és Egyenlő Esélyek Központja.

*Határon innen
és határon túl*

*Integráció és migráció
a Kárpát-medencében*

15 ÉVE A RÉGIÓÉRT

A PROGRAM CÉLJA

A Kárpátok Alapítvány – Magyarország egyik célkitűzése, hogy a Kárpátok régióban felhívja a figyelmet a migrációs jelenségek, folyamatok következményeire. A fiatalok és az értelmiség térségből történő elvándorlását ugyan nem tudjuk megállítani, programjainkon keresztül és a helyi szereplők bevonásával azonban hozzájárulunk a migráció negatív hatásainak mérsékléséhez.

Tudatosítjuk a régió lakosságában és az érintett szereplőkben (kormányzati és önkormányzati szervezetek, cégek, civil szervezetek) az integráció és migráció előnyeit és hátrányait. Olyan példaértékű kezdeményezéseket támogatunk, amelyek más közösségek számára is alkalmazhatók az elvándorlás elleni harcban.

MIGRÁCIÓ A RÉGIÓBAN

Magyarországon az utóbbi években az alapvetően gyenge mobilitással rendelkező helyi közösségek az európai uniós csatlakozások és a schengeni övezet bővülésének következtében „szétestek”. A fiatal és az értelmiségi népesség elvándorlása különösen az ország északkeleti részén, Erdélyben, a Felvidéken és Kárpátalján is ugrásszerűen megnőtt.

A Magyarországon zajló migráció legfőbb oka az országon belül meglévő szociális és gazdasági különbség.

Az ország keleti részében egyre növekszik a munkanélküliség, így az itt élő lakosság, különösen a diplomás fiatalok egyre nyugatabbra, leginkább a Közép-Magyarországi régióba költöznek. A belső vándorlások száma 2007-ben 529 ezer fő volt, ami 8%-kal meghaladta az előző évit, és 22%-kal a két évvel azelőtti számot. [Forrás: KSH 2007.]

A migrációs folyamatok lassítják a régió fejlődését, mivel éppen azok az emberek vándorolnak el, akik a fejlesztéseket véghezviszik, véghezvihetnék. E migrációs folyamatok következtében a régió fejlődése lassulni látszik.

A helyzetet súlyosbítja, hogy a Kelet-Magyarországra érkező források lehívása és felhasználása is jelentősen korlátozott, hiszen a képzett szakemberek a tudásukat más területen, esetleg külföldön hasznosítják.

Különös tekintettel arra, hogy Magyarország északkeleti részét elsősorban a fiatalok elvándorlása jellemzi, Alapítványunk kidolgozta:

• Esélyegyenlőségi Ösztöndíj Programját

Célja többek között, hogy az Észak-kelet-Magyarországon élő, tehetséges és hátrányos helyzetű diákok a felsőfokú tanulmányaikat sikeresen befejezzék, illetve a későbbiekben a régióban hasznosítsák tudásukat. A program részeként az ösztöndíjas egy évig önkéntes munkát vállal egy civil szervezetnél. Ezáltal munkatapasztalatot, kapcsolatokat szerez, megalapozza a későbbi sikeres álláskeresést.

• Önkéntes és Gyakornoki Programját

Ennek keretén belül már több éve fogadunk önkénteseket és gyakornokokat a régióból, hogy a későbbiekben álláslehetőséget, de főként szakmai gyakorlat megszerzésének lehetőségét biztosítsuk számukra.

• Közösségi Központok Fejlesztési Alapját

Ezen alap segítségével támogatjuk a migráció által leginkább sújtott térségek közösségi megtartó erejének növelését. Segítjük az általános

és középiskolák közösségépítő, közösségfejlesztő tevékenységét, ami a fiatal generáció esélyeinek növelésére, felzárkóztatására irányul. A különböző programok megvalósításán kívül szervezetünk konferenciákon, találkozókra is hangsúlyozza az integráció, migráció kérdésének fontosságát, harcol az elvándorlás ellen.

EREDMÉNYEK

A Kárpátok Alapítvány - Magyarország 2008–2009-ben két szakmai találkozót szervezett a téma iránt érdeklődő Heves megyei önkormányzatok, civil és üzleti szervezetek és Heves megye határon túli testvértelepüléseit képviselő szakértők részére. A két konferencián négy országból (Magyarország, Románia, Szlovákia, Ukrajna) összesen 175 meghívott vett részt. A konferenciákon szakértők, szociológusok, közgazdászok, önkormányzati képviselők mutatták be az integráció és a migráció folyamatát, előnyeit, hátrányait. Emellett civil szervezetek, intézmények és cégek ismertették a migráció mérséklése érdekében végzett munkájukat.

A résztvevők megállapodtak abban, hogy a jövőben szorosan együttműködnek egymással a migráció elleni fellépésben. A megjelent 17 szervezet elfogadott egy **Memorandumot**, mely a három szektor (üzleti, önkormányzati és civil) tapasztalatait és a témában megfogalmazott javaslatait tartalmazza.

„A gazdasági, szociális és kulturális területen romboló hatású elvándorlás ellen való hatékony cselekvés első lépése a helyzetelemzés, az okok és okozatok feltárása. A konferencia résztvevői függetlenül attól, hogy mely földrajzi területről, illetve mely szektorból érkeztek, egyetértenek abban, hogy a migráció kezelése szempontjából döntő fontossággal bír a (szak) képzés, a közép- és felsőoktatás. A mennyiségi szemlélettel, a fejkvóta rendszerrel szemben a minőségi oktatásra kell helyezni a hangsúlyt, és a munkaerő-piaci igényeknek megfelelően kell alakítani a képzési szerkezetet.

Állami oldalról az oktatáspolitikai mellett a migráció megfékezésében a szociálpolitikának és a gazdaságfejlesztésnek, az oktatásnak, szakképzésnek, átképzésnek kiemelkedő szerepe van. Az önhibájukon kívül munka nélkül maradókat segíteni és ösztönözni kell a munkaerőpiacra való mielőbbi visszatérésükben, és hatékonyabbá kell tenni a szociális ellátó rendszert. Ezt segíti elő, ha az állam/kormányzat csökkenti az élőlátás terheit, támogatja a munkahelyteremtést, a munkahelyek megőrzését.

A felelősség és feladatok helyi szintjén a települési önkormányzatok felelőssége is jelentős az elvándorlás csökkentésében, azaz, meg tudja tartani a jól képzett, kvalifikált és fiatal munkaerőt, tud-e vállalkozásba látni és együttműködni a szomszédos településekkel, hogy globálisabban és komplexebben átgondolják együtt, merre is haladjon tovább ez a régió. A probléma kezelésében az eredményes gazdaságpolitika az elsődleges, ez segíti a szociálpolitikát is. A migráció következmény, ezért mindhárom kulcsszereplőnek (állam, önkormányzatok, civilszféra) egyaránt a prevencióra kell erőiket összpontosítaniuk.

A civil szervezetek felelőssége a múlt, a közösségek értékeinek ápolása, a helyi identitás és szolidaritás erősítése, a társadalom problémáinak közvetítése más szektorok képviselői felé, a társadalmi tudatosság formálása, az együttműködések ösztönzése, és a példamutatás a megvalósított 'jó gyakorlatok' meghonosítása és elterjesztése által.

Az üzleti szektornak is nagy a felelőssége a migráció előnyének jogszerű élvezetében és a társadalmi, gazdasági hátrányok közös viselésében. Egy afrikai mondás szerint, ha gyorsan akarsz haladni, menj egyedül, ha messzire akarsz jutni, menj másokkal. Hosszú távon, stratégia mentén gondolkodó, szűkebb és tágabb, humán, természeti és mesterséges környezete iránt egyaránt felelősséget érző és vállaló cégekre, és e mentalitás elterjedésére van szükség. A pusztán rövid távon gondolkodó, gazdasági szemléletnek hadat kell üzenni mind állami, mind önkormányzati szinten” /Részlet a Memorandumból/